

Учебно помагало

МОДУЛ 2: ПРЕОДОЛЕЙТЕ СТРАХОВЕТЕ & ОЦЕНЕТЕ ПОТЕНЦИАЛА СИ

**ИЗПОЛЗВАЙТЕ УЧЕБНОТО ПОМАГАЛО ЗА УСВОЯВАНЕ НА
ТЕМИТЕ ОТ МОДУЛ 2**

СЪДЪРЖАНИЕ

Упражнение 1: По-добре е да се проваляме	3
<i>изпълнете това упражнение, за да разберете по-добре как се справяте провалите</i>	
Упражнение 2: Оценка на риска - инструмент на ЕС за ранно предупреждение	4
<i>това упражнение ще ви помогне да идентифицирате и реагирате на предупредителни сигнали и да помислите как да избегнете проблемите</i>	
Упражнение 3: Оценка на риска – къде може да сбъркаме?	5
<i>това упражнение ще Ви помогне да направите оценка на риска</i>	
Упражнение 4: Самооценка на предприемаческите Ви способности	8
<i>това упражнение ще Ви помогне да оцените предприемаческите си способности</i>	

Упражнение 1: По-добре е да се проваляме

Каква е вашата история за неуспех?

Виждате ли провала като стъпало нагоре или като знак "стоп"?

Кога за последен път се сбъркахте, това вдъхнови ли Ви или го възприехте като неуспех?

Упражнение 2: Оценка на риска - инструмент на ЕС за ранно предупреждение

Това кратко упражнение ще ви даде неоценим поглед върху практическата оценка на риска и превантивния скрининг, който може да ви спести много време и пари в бъдеще. Тя ще ви помогне да реагирате на предупредителни сигнали и да помислите как да предотвратите проблеми. Това упражнение е представено в удобен за потребителите формат QUIZ в 5 основни направления:-

1. Планиране и контрол
2. Бизнес взаимоотношения: Клиенти и доставчици
3. Човешки ресурси, семейство, личен живот
4. Управление на финансите и паричните средства
5. Получаване на съвет и подкрепа

Достъп чрез: https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/ewt_en

Този инструмент е само помощен и няма да даде окончателното решение на Вашия бизнес проблем. Предлагаме да потърсите допълнителна подкрепа на професионален ментор.

Източник:

Упражнение 3: Оценка на риска – къде може да сбъркаме?

Запишете всичко, което може да се обърка, независимо дали е значимо или не толкова. Включете всички ситуации, дори и най-незначимите, които мислите, че се отнасят за развитието на конкретния бизнес. Споделете информацията с Ваши партньори, ментори или други и със сигурност ще чуете и нови идеи. Групирайте идеите по теми.

Риск	Кога може да се появи?	Вероятност да се появи по скалата от 1 – 5 (5 най-голяма вероятност)	Какво е въздействието на риска върху бизнес проекта (по скалата от 1 - 5)? 5 = бизнес проектът не може да продължи 4 = може да има значителен отрицателен ефект	Умножете двете числа (колона 3 x колона 4) impact). (полученото число дава оценка на риска от 0 до 25)
1	2	3	4	5

Резултатът от оценката на риска ще ви покаже къде да концентрирате усилията си. Можете да използвате „системата на светофара“, като червено е всичко над 18, жълто е 10-18 и зелено е всичко под 10. Всеки риск, който определя червен или жълт „сигнал“, трябва да бъде анализиран допълнително и да бъде смекчен, ако е

Пример:

Риск	Вероятност	Въздействие	Оценка на риска
Риск 1	2	2	4
Риск 2	4	5	20
Риск 3	4	3	12

Съществуват 4 възможни стратегии за смекчаване на риска : приемане, избягване, ограничаване и прехвърляне.

- **Приемане:** означава приемане на риска, не се предприемат действия за неговото смекчаване. Това е подходящо за риск, който ще има само ограничено въздействие или е малко вероятно да се случи, и за който предприемането на каквито и да било действия ще изисква високи разходи в този момент.
- **Избягване:** означава да се положат всички усилия и да се платят всички разходи за избягване на риска.
- **Ограничаване:** тази стратегия за смекчаване на риска се използва най-често. Можете да ограничите вероятността за поява или въздействието на риска и следователно да намалите ефекта, който ще има върху бизнес проекта. Това е хибридна стратегия за приемане/избягване.
- **Прехвърляне:** означава прехвърляне на риска на някой друг, който е готов да го приеме. Това е стратегия, използвана от много компании, за да се избегне необходимостта от извършване на дейности, които не са част от основните им компетенции, но биха били проблем, ако се объркат. Това включва например аутсорсинг.

Риск	Резултат	Коя стратегия за смекчаване на риска ще се приложи?	Как ще се реализира избраната старатегия?

--	--	--	--

Упражнение 4: Самооценка на предприемаческите Ви способности

Това упражнение ще ви помогне да определите предприемаческите си способности и ще Ви даде по-добра представа дали сте готови отново да стартирате собствен бизнес. Това е тест, състоящ се от 33 въпроса и няма правилни или грешни отговори. Вашето честно мнение е от значение. Резултатите ще бъдат изчислени, когато отговорите на всички въпроси.

		Не	Малко вероятно	Много вероятно	Да
1.	Готови ли сте да жертвате семейството си и да намалите семейния бюджет, за да успеете в бизнеса?				
2.	Във Вашия характер ли е след като сте решили да направите нещо, това да се случи и нищо да не може да ви спре?				
3.	Когато започнете определена задача, поставяте ли си ясни цели и задачи за самия себе си?				
4.	Когато попадате в „задънена улица“ по време на заседание или преговори, Вие ли сте човекът, който пръв се опитва да намери изход от ситуацията?				
5.	Търсите ли съвет от по-опитни хора?				
6.	Когато вършите добре работата си, давате ли си положителна оценка?				
7.	Умеете ли да губите?				
8.	След провал в даден проект в състояние ли сте да стартирате отново?				
9.	Харесва ли Ви да отговаряте за други хора?				
10.	Участвали ли сте по-рано в проекти, свързани със създаване на организации, набиране на средства, други?				
11.	Вашите родители били ли са предприемачи?				
12.	Правите ли предложения как могат да се подобрят резултатите от извършваната работа?				

13.	Можете ли да предложите няколко варианта за решаване на даден проблем?				
14.	Притеснявате ли се какво мислят другите за Вас?				
15.	Обичате ли да рискувате?				
16.	Лесно ли убеждавате другите да свършат нещо за Вас?				
17.	Вярвате ли в необходимостта от предварителна организация на подготовката на бизнеса?				
18.	Били ли сте уволнявани от работа?				
19.	Някога започвали ли сте бизнес, който е фалирал?				
20.	Идват ли Ви постоянно нови идеи?				
21.	Бяхте ли добър студент?				
22.	Обръщате ли внимание на детайлите?				
23.	Концентрирате ли са върху дадена тема за по-дълго време, ако се налага?				
24.	Търсите ли светлата страна на дадена ситуация?				
25.	Другите ли обвинявате, когато нещо не върви добре?				
26.	Обичате ли да се захващате с дадена задача, без да знаете всички потенциални проблеми?				
27.	Продължавате ли да упорствате дори, когато другите ви казват, че не може да се справите?				
28.	Готови ли сте да работите дълги часове, за да постигнете целта си?				
29.	Грижите ли се за Вашето физическо и психическо здраве?				
30.	Можете ли да не приемете загубата за поражение?				
31.	Имате ли спестовни сметки или други индивидуални инвестиции?				
32.	Приемате ли грешките от миналото като част от уроците за в бъдеще?				
33.	Кое е по-важно за Вас, хората или целите?				

Всеки въпрос, на който сте отговорили с „много вероятно“ или „да“ съответства на 2%. Изключение правят въпросите: 7, 14, 21, 22, 25 и 33, където 2% се дават за отговори "не" или "малко вероятно".

Резултати, вариращи от 60% до 100%, показват, че имате необходимите характеристики и качества, за да бъдете предприемач. Ако резултатът ви падне под 60%, трябва внимателно да вземете решението си. Може да се необходими допълнителни проучвания за самостоятелна заетост.

Източник: Въпросникът е адаптиран от тест за самооценка на предприемачи:
<http://www.brcdixie.com/sbdc/selftest/>